

[Madsen-Mygdal.]

„Begæres Udlæg foretaget hos en Ejer af en Landbrugsejendom“
— maa jeg her i en Parentes henstille, om det ikke vilde være rigtigt at medtage ogsaa *Brugere* af Ejendomme —, men altsaa:

„Begæres Udlæg foretaget hos en Ejer af en Landbrugsejendom ... for forfaldne Ydelser af Laan mod Pant i Landbrugsejendommen eller andre Laan, og Skyldneren, uanset at han er solvent, ikke er i Besiddelse af det til Ydelsens Betaling fornødne Beløb, kan Fogeden“
o. s. v. Se, det er det eneste Sted i selve Lovforslaget, der er Tale om Solvens som Adgang til eller Betingelse for Opnaaelse af Moratorium. Men disse indskudte Ord: „uanset at han er solvent“ kan egentlig kun opfattes paa den Maade, at Adgangen til Henstand omfatter samtlige Landmænd, der ikke er i Besiddelse af de fornødne Beløb til at betale den paagældende Ydelse; disse indskudte Ord betyder, at Begunstigelsen foruden til de insolvente ogsaa udstrækkes til de solvente. Ordene lyder saaledes: „uanset at han er solvent“, det vil sige, *selv om* han er solvent, skal han have Adgang til at faa Henstand. Det maa være den umiddelbare Opfattelse, selv om jeg indrømmer, at der burde have staaet „uanset om han er solvent“ og ikke „uanset at han er solvent“. Men det kan ikke være Meningen, at det skal være en Rebus, der stilles op, saa man maa lægge Vægt paa, om der staaar „at“ eller „om“.

Naar man saa læser § 2, hvor der udførligt gives Anvisning paa, hvorledes Udvalget skal skønne over Skyldnerens Solvens, hvilket kunne tyde paa, at der skal tillægges Solvensen en vis Betydning, overraskes man deraf. Og læser man saa første Stykke i Bemærkningerne til Lovforslaget, ser man, at der kun tales om solvente Landmænd. Og ved Lovforslagets Fremsættelse udtalte Justitsministeren følgende, som jeg ogsaa beder om Tilladelse til at oplæse nogle faa Linier af:

„Hvis Udvalget saa skønner, at vedkommende er solvent, og at han efter Omstændighederne maa siges at have gjort alt rimeligt for at kunne betale i rette Tid, uden at det dog er lykkedes ham, gør Udvalget Indstilling til Fogeden.“

Se, i denne Udtalelse af den højtærede Justitsminister er Solvens gjort til en afgørende Betingelse. Jeg maa da gaa ud fra, at det er den højtærede Ministers Opfattelse, at Henstand kun skal gives til solvente Landmænd. Men dette er ikke i

Overensstemmelse med Ordvalget i selve Loven. Skulde det virkelig være en uoverkommelig Opgave at affatte denne Lovparagraf saaledes, at det klart fremgaar, om Solvens er en Betingelse, eller den ikke er det. For øvrigt maa jeg sige, at hvis Lovforslaget ændres, saaledes at det kun er solvente Landmænd, der kan opnaa Henstanden, saa maa det være Hensigten, at de insolvente skal henvises til Akkordloven, men herimod maa jeg rent sagligt gøre den Indvending, at saa opstaar der et Hul i Lovgivningen, nemlig for de Landmænd, der vel er insolvente, men hvor Værdierne dog meget nær svarer til de samlede Gældsforpligtelser. Som Akkordloven nu er vedtaget med Kravet om en Nedsikring til 35 Procent, vil kun de mest forældede Landmænd kunne opnaa Akkord. Men der bliver en Gruppe af de insolvente Landmænd — og det ikke de daarligste — som skylder for lidt til at faa Akkord, men alligevel for meget til at faa Henstand, hvis denne kun ydes til solvente Landmænd.

I Bemærkningerne til § 1 er der opstillet en Række supplerende Bestemmelser, der hverken er særlig klare eller særlig udtømmende, og jeg finder heraf Anledning til i Almindelighed at gøre Indsigelse mod en Praksis, der desværre synes at blive mere og mere anvendt, men som jeg ærlig talt ikke havde ventet at møde netop fra Justitsministeriets Side, nemlig den, at de egentlige Lovregler gemmes hen i Bemærkningerne til Lovforslaget. Disse Bemærkningers Opgave er jo at give en Forklaring og en Begrundelse af Lovforslagets Indhold, medens de faktiske Lovregler bør findes i den Lov, som underskrives af Kongen og offentliggøres i Lovtidende, og hvorefter alle vedkommende sig haver at rette. Det er i dette Tilfælde ikke betydningsløse Bestemmelser, der anføres i Bemærkningerne. Det bestemmes saaledes — altsaa ikke i Lovforslaget, men i Bemærkningerne —, at

„Betalingshenstanden kan kun indrømmes med Hensyn til egentlige Laan ...; men derimod ikke med Hensyn til Gældsforpligtelser hidrørende fra Levering af Varer, Driftsmateriel etc. eller fra Arbejdsydelser.“

Jeg tror nu nok, det kan siges, at denne Sondring mellem egentlige Laan og Gældsforpligtelser trænger til en nærmere Forklaring, og for saa vidt er der Brug for Bemærkningerne til Bemærkningerne. Hvis f. Eks. en Købmand har leveret Foderstoffer og Kunstgødning til en Landmand, men ikke har kunnet faa Betaling derfor, eller hvis en Haandværker har bygget en Stald uden